

MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA
PIAȚA OVIDIU, NR. 12, 900745 CONSTANȚA op. 13, cp. 13-19
Site: www.minac.ro E-mail: minaconstant@gmail.com
Contact: Secretariat 0241/614562, 0241/618763

RAPORT DE DIAGNOSTIC ARHEOLOGIC

Elaborare Plan Urbanistic Zonal – construire complex comercial

Valu lui Traian, jud. Constanța, nr. cad. 131160, 131094, 131092

Beneficiar:

Sam Development Zeta SRL

Constanța
2025

Cuprins

1. Introducere	3
2. Scurt istoric al cercetărilor	3
3. Obiectivele diagnosticului arheologic.....	4
4. Metodologie de lucru.....	4
5. Principalele rezultate ale diagnosticului arheologic.....	5
6. Concluzii	7
7. Propuneri	7
Ilustrație	8

RAPORT DE DIAGNOSTIC ARHEOLOGIC

Valu lui Traian, jud. Constanța, nr. cad. 131160, 131094, 131092

1. Introducere

Conform contractului nr. 42/D/2025 încheiat între Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța și beneficiarul Sam Development Zeta SRL s-au efectuat evaluarea de teren și operațiuni de diagnostic arheologic intrusiv pe terenurile situate în comuna Valu lui Traian, jud. Constanța, nr. cad. 131160, 131094, 131092. Diagnosticul arheologic s-a efectuat în baza autorizației nr. 690 / 22.10.2025, emisă de Ministerul Culturii, Direcția Patrimoniu Cultural.

Terenul este situat în partea de Vest a intravilanului localității Valu lui Traian, într-o zonă aflată în prezent sub exploatare agricolă. Coordonatele topografice în format Stereo 70 ale zonelor evaluate sunt următoarele (X, Y):

1.774551.966,302752.779	7.774670.709,302587.989
2.774611.577,302748.100	8.774662.153,302587.356
3.774618.093,302747.667	9.774631.545,302587.930
4.774697.595,302741.673	10.774606.652,302592.173
5.774686.719,302593.855	11.774600.733,302593.182
6.774679.107,302590.225	12.774544.795,302602.718

Conform Planului Urbanistic Zonal întocmit de ReDesign Urbe SRL (urb. Lavinia Oțelea), se propune reglementarea urbanistică a terenurilor cu nr. cad. 131160, 131094, 131092, în scopul construirii unui centru comercial.

2. Scurt istoric al cercetărilor

Terenul care face obiectul prezentului studiu este amplasat în zona de protecție a monumentului istoric Valul de Piatră (CT-I-s-A-02559) – fortificație liniară construită în epoca medievală timpurie (sec. X p.Chr.).

Valurile transdobrogene au atras atenția călătorilor străini încă din secolul al XIX-lea (vezi C. Allard). O atenție deosebită pentru înregistrarea topografică și precizarea tehnicii de construcție au acordat Grigore Tocilescu (care publică o primă sinteză în anul 1900) și mai ales germanul Carl Schuchhardt, care prezintă valurile în mai multe publicații, cea mai importantă fiind cea finală, publicată în 1918 la Berlin. În secolul XX mai mulți cercetători au îmbogățit informația cu noi date culese din teren și s-au pronunțat în privința cronologiei acestor fortificații liniare (Ion Barnea, Petre Diaconu, Eugen Comșa, Gheorghe Papuc, Oana Damian).

La limita dintre teritoriile administrative Murfatlar - Valu lui Traian se adosează valului de piatră *Castrul VII Schuchhardt / XX Tocilescu* (C. Schuchhardt, *Die sogennanten Trajanswälle in der Dobrudscha*, Berlin, 1918; Gr. Tocilescu, *Fouilles et recherches archéologiques en Roumanie*, Bucarest, 1900) care este situat integral pe teritoriul UAT Valu lui Traian. Fortificația este figurată pe Planul Director de Tragere și se poate observa pe o serie de fotografii aeriene mai vechi sau mai noi, dar și pe imagini satelitare Google Earth.

3. Obiectivele diagnosticului arheologic

Cercetarea a avut drept scop precizarea potențialului arheologic al terenului prin investigații intruzive și stabilirea regimului de protecție al eventualelor descoperiri.

4. Metodologie de lucru

Metodologic, activitatea de evaluare s-a desfășurat în următorii pași:

1 - studiul fotografiilor satelitare, al ortofotoplanurilor și al imaginilor aeriene disponibile: Google Earth, Bing, ESRI, ANCPI (INIS Viewer) și delimitarea anomaliilor susceptibile a fi determinate de prezența activităților antropice.

2 - studiul hărților topografice, atât cele mai vechi (în special Planurile Directoare de Tragere), cât și cele mai noi, disponibile în format fizic sau electronic (hărțile 1:25000 ale Direcției Topografice Militare, dar și cele ale ANCPI).

3 - deplasarea în teren (faza 1) - efectuarea unei evaluări de teren în zona studiată, cu scopul de a identifica eventuale urme arheologice prezente la suprafața solului.

4 - deplasarea în teren (faza 2) – diagnosticul arheologic intruziv pe limitele de proprietate ale beneficiarului.

5 - introducerea datelor culese în teren în aplicații GIS și CAD (QuantumGIS, Global Mapper) și extragerea coordonatelor punctelor de contur.

5. Principalele rezultate ale evaluării de teren

Studiul imaginilor aeriene și satelitare, dar și periegezele efectuate în zona adiacentă perimetrului studiat indică cu certitudine prezența structurilor arheologice. Pe întreaga suprafață studiată, dar și pe terenurile învecinate de la N, E și V, se constată la suprafața solului numeroase fragmente ceramice, pietre și nuclee cu pământ cenușos. Partea intruzivă a diagnosticului a constat în efectuarea a 12 secțiuni de control stratigrafic pe tot perimetrul propus pentru elaborarea PUZ.

S1 (orientare: NNV-SSE): Dimensiuni: L = 9 m; l = 1,70 m; Ad. maximă -0,90 m sub nivelul actual. Stratigrafie: strat vegetal arabil (0,30/0,40 m), strat de cultură medieval (0,20/0,30 m), strat brun steril (0,30 m), loess galben de la -0,90 m. Fragmente ceramice descoperite în stratul medieval.

S2 (orientare N-S): Dimensiuni: L = 7,50 m; l = 1,70 m; Ad. maximă -0,60 m sub nivelul actual. Stratigrafie: strat vegetal arabil (0,30/0,40 m), strat de cultură medieval, cu pigment de piatră spartă și fragmente ceramice (0,20/0,30 m).

S3 (orientare N-S): Dimensiuni: L = 9,70 m; l = 1,70 m; Ad. maximă -0,60 m sub nivelul actual. Stratigrafie: strat vegetal arabil (0,30/0,40 m), strat de cultură medieval, cu pigment de piatră spartă și fragmente ceramice (0,20/0,30 m). Posibil complex liniar (șanț) în zona mediană a secțiunii.

S4 (orientare: N-S): Dimensiuni: L = 8 m; l = 1,30 m; Ad. maximă -1,00 m sub nivelul actual. Stratigrafie: strat vegetal arabil (0,30/0,40 m), strat de cultură medieval, cu pigment de piatră spartă și fragmente ceramice (0,20/0,30 m), strat brun steril (0,20/0,30 m). Complex adâncit (posibil bordei) în zona mediană a secțiunii.

S5 (orientare N-S): Dimensiuni: L = 7 m; l = 1,30 m; Ad. maximă -0,90 m sub nivelul actual. Stratigrafie: strat vegetal (0,40 m), strat de cultură medieval, cu pietre și fragmente ceramice (0,20 m), brun steril (0,30 m).

S6 (orientare N-S): L = 9,70 m; l = 1,70 m; Ad. maximă -0,80 m sub nivelul actual. Stratigrafie: strat vegetal (0,30/0,40 m), strat de cultură medieval, cu pietre și fragmente ceramice (0,20 m), brun steril (0,30 m). S-au conturat trei complexe arheologice adâncite (două gropi și un posibil bordei).

S7 (orientare N-S): L = 7,50 m; l = 1,70 m; Ad. maximă -1,00 m sub nivelul actual. Ad. maximă -0,70 m sub nivelul actual. Stratigrafie: strat vegetal arabil (0,30/0,40 m), strat de cultură medieval (0,20 m), strat brun steril (0,30 m).

S8 (orientare N-S): Dimensiuni: L = 7,80 m; l = 1,70 m; Ad. maximă -0,70 m sub nivelul actual. Stratigrafie: strat vegetal arabil (0,40 m), strat de cultură medieval, cu pigment de piatră spartă și fragmente ceramice (0,30 m).

S9 (orientare N-S): Dimensiuni: L = 9,70 m; l = 1,70 m; Ad. maximă -0,70 m sub nivelul actual. Stratigrafie: strat vegetal arabil (0,40 m), strat de cultură medieval, cu pigment de piatră spartă și fragmente ceramice (0,30 m). S-au conturat două structuri rectangulare, posibil bordeie.

S10 (orientare N-S): Dimensiuni: L = 7,50 m; l = 1,30 m; Ad. maximă -1,20 m sub nivelul actual. Stratigrafie: strat vegetal arabil (0,40 m), strat gălbui cu rare pietre (probabil modern) (0,10/0,25 m), strat brun-negricios – colmatare naturală a unei zone de vale (0,50/0,60 m).

S11 (orientare NNE-SSV): Dimensiuni: L = 7,50 m; l = 1,30 m; Ad. maximă -0,70 m sub nivelul actual. Stratigrafie: strat vegetal arabil (0,40 m), strat de cultură medieval, cu pigment de piatră spartă și fragmente ceramice (0,30 m).

S12 (orientare N-S): Dimensiuni: L = 6,20 m; l = 1,70 m; Ad. maximă -0,70 m sub nivelul actual. Stratigrafie: strat vegetal arabil (0,40 m), strat de cultură medieval, cu pigment de piatră spartă și fragmente ceramice (0,30 m).

6. Concluzii

Diagnosticul intruziv efectuat pe terenurile care fac obiectul documentației PUZ a permis identificarea clară a unui strat arheologic consistent. Prezența complexelor adâncite (gropi, locuințe de tip bordei) și materialele ceramice și osteologice confirmă existența unei așezări medievale timpurii (sec. X p.Chr.) de mari dimensiuni, aflată în proximitatea castrului VII Schuchhardt / XX Tocliescu al valului de piatră.

7. Propuneri

În urma diagnosticului efectuat pe terenul situat în localitatea Valu lui Traian, jud. Constanța, nr. cad. 131160, 131094, 131092 s-a confirmat existența potențialului arheologic. Propunem avizarea PUZ, cu următoarele condiționări:

- Integrarea perimetrului sitului arheologic delimitat și a zonei de protecție (conform fișei de sit atașate) în planșele de reglementări ale PUZ;
- În Regulamentul Local de Urbanism se va preciza necesitatea obținerii avizului DJC Constanța pentru toate lucrările proiectate în perimetrul și în zona de protecție a sitului arheologic;
- Toate investițiile în perimetrul sitului vor fi precedate de cercetarea arheologică preventivă, iar în zona de protecție propusă se va asigura supravegherea arheologică.

Notă: situl a fost înregistrat pentru prima dată în studiul arheologic aferent actualizării PUG Murfatlar în anul 2017 (situl nr. 33); pe baza noilor informații obținute din cercetarea în teren, perimetrul și zona de protecție au fost modificate, mai ales pentru teritoriul UAT Valu lui Traian. La introducerea în Repertoriul Arheologic Național se va acorda prioritate fișei de sit atașate la prezentul raport și se va notifica Primăria Murfatlar pentru a lua la cunoștință cu privire la această modificare.

Data,

17.11.2025

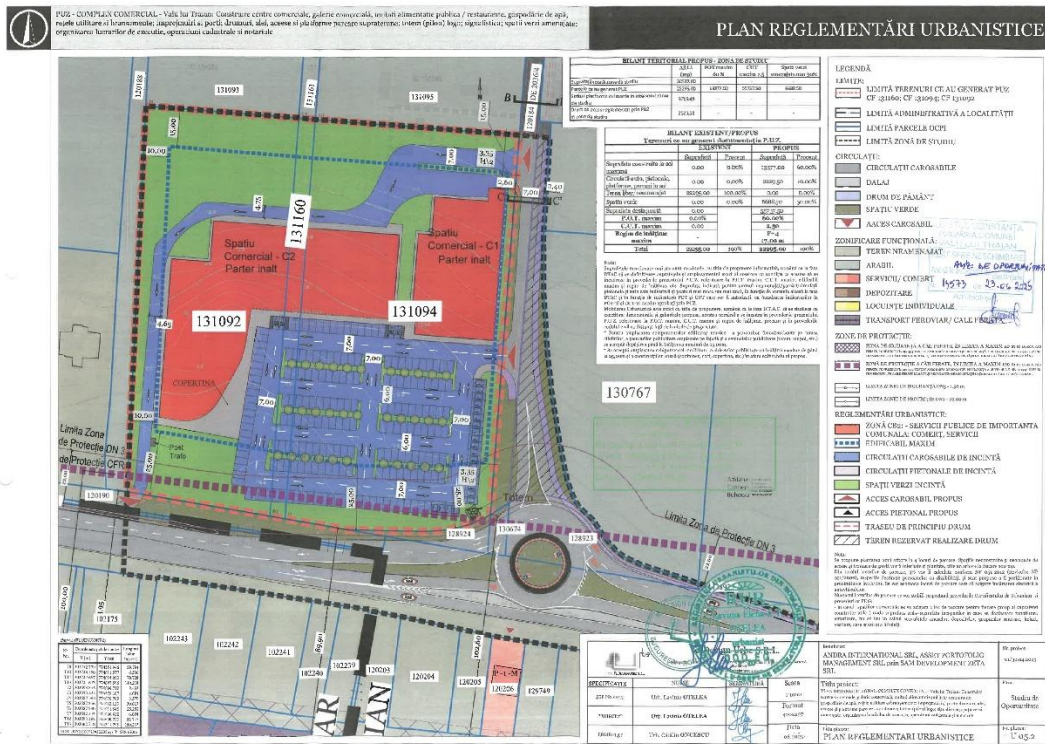
Arheolog,

Constantin Băjenaru – responsabil științific

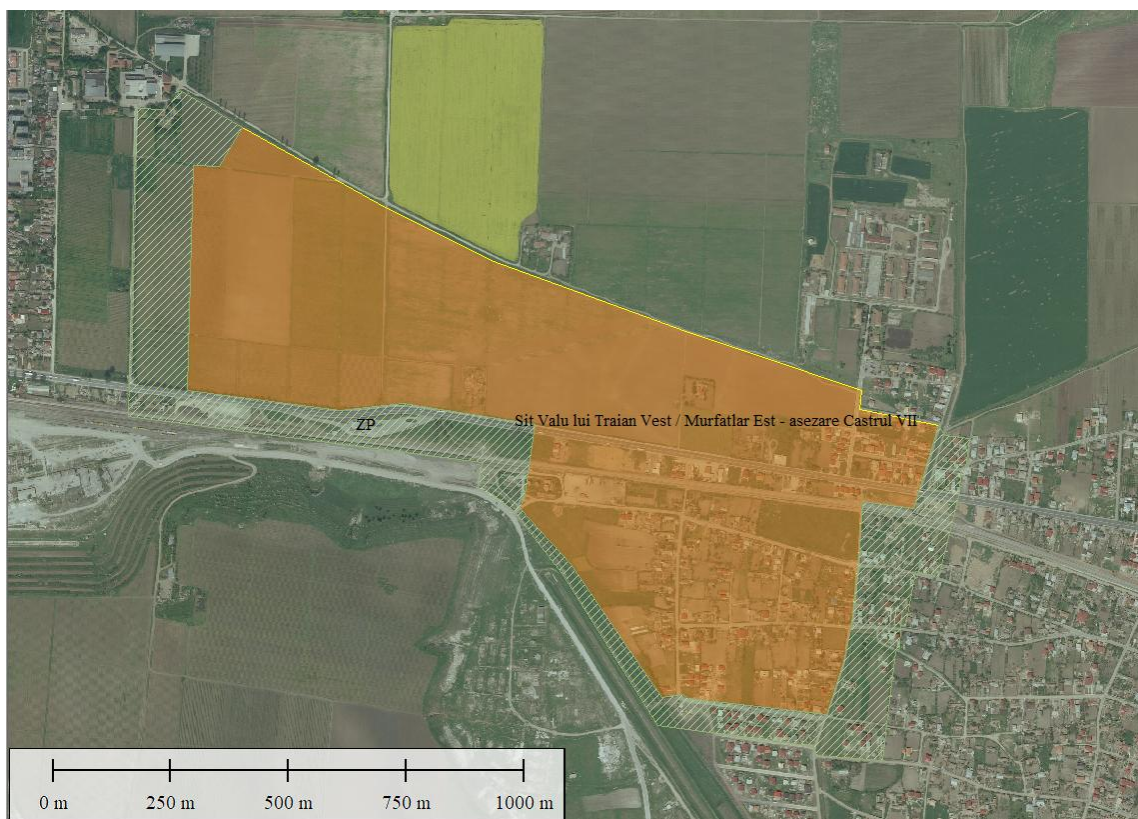
1. Localizarea amplasamentului studiat (fundal Google Earth 2024)

2. Plan reglementări urbanistice propuse

3. Planul secțiunilor de diagnostic (fundal ortofotoplan 2008)

4. Delimitarea sitului arheologic Valu lui Traian Vest / Murfatlar Est – așezare și necropolă a Castrului VII al valului de piatră

5. Secțiunea S1 – vedere către Nord

6. Secțiunea S2 – vedere către NV

7. Secțiunea S3 – vedere către Nord

8. Secțiunea S4 – vedere către Nord

9. Secțiunea S5 – vedere către Nord

10. Secțiunea S6 – vedere către NV

11. Secțiunea S7 – vedere către Nord

12. Secțiunea S8 – vedere către Nord

13. Secțiunea S9 – vedere către NV

14. Secțiunea S10 – vedere către Nord

15. Secțiunea S11 – vedere către Nord

16. Secțiunea S12 – vedere către Nord

MINISTERUL CULTURII

AUTORIZAȚIE PENTRU DIAGNOSTIC ARHEOLOGIC

Nr. 690/2210...../2025

În conformitate cu art. 12 lit. e) din Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Direcția Patrimoniu Cultural autorizează

Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța

să efectueze evaluarea de teren în zona

loc. Valu lui Traian, NC 131160, 131094, 131092

judetul **CONSTANȚA**

în perioada: toată durata proiectului de cercetare,

pentru obiectivele arheologice: **Evaluarea potențialului arheologic al terenului beneficiarului Sam Development Zeta SRL (elaborare PUZ)**

fiind reprezentat(ă), în calitate de responsabil științific de șantier, de către:

Constantin Băjenaru

în condițiile stabilite prin Regulamentul săpăturilor arheologice din România și conform Standardelor și Procedurilor arheologice.

Colectivul de cercetare arheologică este format din:

1. Cătălin Mircea Nopcea
2. Ștefan-Daniel Palamiuc
3. Ingrid Petcu-Level
4. Bianca-Andreea Profiran

Autoritățile administrației publice locale sunt rugate să acorde sprijinul lor deținătorilor acestei autorizații, conform art. 3 și art. 19-20 din Ordonanța Guvernului nr. 43/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prezenta autorizație nu este transmisibilă unei alte persoane de drept public sau privat iar lucrările de cercetare arheologică pot fi subcontractate numai cu condiția obținerii unei alte autorizații de către subcontractor.

Ștefan-Emilian GĂMUREAC
Director DPC

MC - DPC nr. 7913

Autorizația pentru diagnostic arheologic

Național și se va notifica Primăria Murfatlar pentru a lua la cunoștință cu privire la această modificare.

Coordonate Stereo 70 perimetru sit

Pct.	X	Y
1	775503.947	302578.884
2	775335.802	302611.915
3	775341.174	302653.140
4	775114.642	302728.589
5	774967.914	302777.415
6	774880.687	302809.189
7	774552.830	302928.621
8	774333.469	303038.301
9	774025.497	303210.709
10	773976.970	303127.848
11	773921.137	303130.756
12	773908.807	302652.976
13	774233.163	302610.519
14	774367.226	302625.838
15	774647.310	302579.724
16	774626.352	302431.023
17	774615.244	302402.236
18	774722.596	302282.815
19	774915.586	302000.109
20	774961.703	302006.584
21	774972.553	301998.370
22	775265.833	301963.868
23	775301.834	302075.454
24	775319.141	302156.264
25	775335.358	302292.744
26	775342.157	302417.515
27	775451.429	302401.213
28	775503.945	302578.884
Suprafață: 82,9 ha		

Coordonate Stereo 70 zona de protecție

Pct.	X	Y
1	775503.621	302577.787
2	775517.618	302557.355
3	775570.011	302550.619
4	775562.152	302488.496
5	775551.299	302483.256
6	775548.305	302433.857
7	775504.333	302257.732
8	775455.032	302267.795
9	775433.742	302152.946

10	775423.877	302153.393
11	775422.214	302103.828
12	775413.690	302098.187
13	775393.481	301944.376
14	775385.435	301867.002
15	775246.001	301878.573
16	775238.103	301896.435
17	774907.403	301940.532
18	774703.398	302265.018
19	774602.635	302394.644
20	774526.384	302444.745
21	774534.243	302499.757
22	773782.853	302597.871
23	773800.782	303250.235
24	773862.094	303248.613
25	773892.781	303290.278
26	774025.497	303210.709
27	773976.970	303127.848
28	773921.117	303129.986
29	773908.807	302652.976
30	774233.163	302610.519
31	774366.633	302625.771
32	774647.310	302579.724
33	774626.427	302431.550
34	774615.244	302402.236
35	774722.596	302282.815
36	774915.586	302000.109
37	774961.703	302006.584
38	774972.553	301998.370
39	775265.833	301963.868
40	775301.827	302075.433
41	775319.183	302156.619
42	775335.254	302291.870
43	775342.157	302417.515
44	775451.429	302401.213
45	775503.620	302577.783

Arheolog expert,
Dr. Constantin Băjenaru

